

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Aliaksandr Yakimenka
Téma práce:	Komparace právních podmínek užití kryptoměn ve Švýcarsku, Spojených státech amerických a Japonsku
Rozsah práce:	69 stran (z toho 54 stran, resp. cca 129 000 znaků vlastního autorského textu)
Datum odevzdání práce:	10. 4. 2017

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant si jako téma své diplomové práce zvolil problematiku virtuálních měn (kryptoměn či digitálních měn) a jejich právního rámce ve třech vybraných jurisdikcích. Jedná se o problematiku velmi novou a revoluční, zaměřenou na sledování dosud málo probádaných aspektů virtuálních měn (či přesněji kvaziměn) ve společenských vztazích regulovaných právem. Zvolené individuální téma je tedy nové a velmi aktuální a za jeho volbu lze diplomantovi vyslovit pochvalu, ovšem s výhradou, že by bývalo ještě mnohem záslušnější, pokud by do zkoumaných právních vztahů diplomant zařadil také jurisdikci českou.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Diplomantem zvolené téma je tématem nejen přesahujícím právní obor finančního práva a zasahujícím i do několika dalších právních odvětví, ale přesahujícím též obor právní vědy a zasahujícím do mimoprávních oblastí ekonomických, technických, kryptografických, telekomunikačních, softwarových atd. Zvolené téma vyžaduje k odpovědnému zpracování obeznámenost s celou řadou nejen právních institutů, ale i ekonomických postulátů, finančních a technických postupů a rovněž obeznámenost s faktickým a právním vývojem virtuálních měn a jejich používání v cizích zemích. Diplomant osvědčuje základní orientaci ve všech uvedených oblastech, byť s poněkud menší fundovaností v oblasti právní. Z použitých metod dominuje v předložené práci metoda deskriptivní, komparativní a synteticko-analytická.

3. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Obvykle sledované cíle tohoto typu kvalifikačních prací i vlastní cíle vymezené v úvodu práce předložená diplomová práce přijatelnou mírou splňuje.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení „Protokolu o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce“ v systému Theses.cz	Diplomant relativně samostatně identifikoval některé relevantní právní a technické i ekonomické aspekty a problémy, jakož i prameny dotýkající se zvoleného tématu diplomové práce. S víceméně uspokojivou mírou samostatnosti vybranou tematiku také zpracoval. V práci jsou přítomny ojedinělé diplomantovy vlastní hodnotící závěry. Protokol o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce vykázal podobnost s nevelkým počtem (11) jiných dokumentů, přičemž míra podobnosti je u každého z nich nižší než 5 %. Při bližším zkoumání lze konstatovat, že s jednou výjimkou (uvedenou níže v dalším vyjádření) je uvedená míra podobnosti zanedbatelná, nelze ji považovat za

	závalu předložené diplomové práce a lze ji akceptovat.
Logická stavba práce	Diplomová práce je z hlediska systematického přijatelně logicky a ústrojně členěna.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Diplomant pracoval s přiměřeně rozsáhlým okruhem literatury, v němž dominují zdroje zahraniční a cizojazyčné, jakož i prameny internetové. Na použité prameny diplomant odkazuje v dostatečně dimenzovaném poznámkovém aparátu své práce. Jeho citace jsou většinou, nikoli však vždy, korektní a v souladu s citačními normami a uzanci. Negativně je nutno zmínit např. odkazy č. 22 a 23 na str. 10 a 11, které jsou nesprávné a vedou k chybové stránce. Správný dokument, na který má být odkazováno je vícestránkový a má svůj název, což vše diplomant pomíjí (tedy neuvádí název textu ani stránku, z níž přebírá citovanou pasáž) a ztěžuje tak verifikaci své práce s prameny. U některých odkazů na internetové prameny absentuje údaj o datu náhledu (např. odkazy 22, 40, 47 a další).
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka diplomantovy analýzy je relativně malá a ne zcela dokonale splňuje základní nároky kladené na daný typ kvalifikačních prací.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava předložené práce je velmi dobrá. Práce je doplněna grafy, tabulkami a obrázky, které však nejsou vždy ústrojně integrovány do textu práce (např. tabulka na str. 16 převzatá v anglickém jazyce bez potřebného vysvětlení odkazů s hvězdičkou a bez české legendy).
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň předložené práce je uspokojivá. Diplomant se dopouští určitého množství překlepů a ortografických pochybení (např. na str. 8, 9, 12, 13, 22, 41, 43, 57), které patrně bylo možno odstranit pečlivější závěrečnou redakcí textu práce, v porovnání s pracemi téhož typu jiných autorů však nejde o množství mimořádně velké. Vzhledem k tomu, že čeština patrně není mateřským jazykem diplomanta, je třeba v tomto ohledu na předloženou práci pohlížet shovívavěji.

4. Další vyjádření k práci

V předložené diplomové práci diplomant upřednostňuje u zkoumané problematiky hlediska mimoprávní před právními. Pokud jsou v práci přítomny také analýzy právní, jsou relativně mělké a nesystémové. Poněkud na škodu je zvolená koncepce předložené práce, která pomíjí české právní hledisko. Jako konkrétní připomínku uvádím, že nepovažuji za příliš šťastný a pro kvalifikační práci na právnické fakultě vhodný přístup diplomanta, kdy rozsáhlé pasáže své práce věnuje transkripci názorů a obecně informačních textů ze zdrojů spíše popularizačních než odborných (např. na str. 26), včetně reprodukce jakési popularizační ankety ekonomických celebrit, kterou diplomant prezentuje na str. 28 až 31, tedy v rozsahu zcela neúměrném a zabírajícím cca 7 % celé diplomové práce. Lze nicméně shrnout, že základní požadavky na daný typ kvalifikačních prací však předložená diplomová práce splňuje.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

- K textu na str. 8 (třetí odstavec):
Diplomant uvádí, že „[Z]e začátku se vzdálené placení pomocí internetové sítě uskutečňovalo pomocí přímého posílání hotovosti.“ Mohl by se zamyslet nad tím, kdy vůbec vznikl internet, kdy se rozšířilo obchodování jeho prostřednictvím (e-commerce) a zda v tu dobu bylo skutečně převládající metodou platebního styku posílání hotovosti?
- K textu na str. 9 (čtvrtý odstavec):
Mohl by se diplomant uvést, zda k jím zmiňovaným zemím východní Evropy lze počítat i Českou republiku, resp. zda je u nás běžné a z právního hlediska možné, aby „každá více či méně velká sociální síť nebo internetová platforma [nabízela] svým uživatelům možnost vytvořit si internetovou peněženku a s její pomocí platit za veškeré služby“?
- K textu na str. 11 (druhý odstavec):
Mohl by se diplomant zamyslet nad vhodnějším překladem anglického termínu „legal tender“, nežli je jím použitý, nepřilíš zdařilý obrat „zákonný prostředek zaplacení“?
- K textu na str. 12 (druhý odstavec):
Diplomant vysvětluje termín elektronické peníze podle práva EU s použitím nepřesné a poněkud zmatečné formulace neodpovídající znění jím citované směrnice (pasáž o zahrnutí do obratu). Navíc diplomant odkazuje na již sedm a půl roku neplatnou směrnici 2000/46/ES, a to z nevysvětleného důvodu na její anglické a nikoli české znění.
- K textu na str. 27 (druhý odstavec a násl.):
Diplomant uvádí tři základní funkce peněz, přičemž jednu důležitou funkci vynechává. Má k tomu nějaký důvod nebo se jedná o pouhé opomenutí? Nebo snad – vzhledem k navazujícímu textu na str. 28 – se dopouští záměny funkce oběživa (prostředku směny) a funkce platidla (prostředku platebního a převodu kapitálu)?
- K textu na str. 35 (třetí odstavec):
Diplomant používá poněkud zmatečnou formulaci „elektronický obchod měnové hodnoty v měně registrované jako zákonné platidlo“. Mohl by tuto formulaci blíže vysvětlit zejména s ohledem na obsah právního pojmu „zákonné platidlo“?

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě	Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.
7. Navržený klasifikační stupeň	Diplomovou práci navrhuji hodnotit klasifikačním stupněm „ velmi dobře “ až „ dobře “.

V Praze dne 12. 5. 2017

JUDr. Petr Kotáb, Ph.D.
Katedra finančního práva a finanční vědy PFUK